

Sygn. akt: III AUa 1060/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Janina Kacprzak

Sędziowie: SSA Maria Padarewska - Hajn

SSO del. Beata Michalska (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Przemysław Trębacz

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2014 r. w Łodzi

sprawy **A. O.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 15 kwietnia 2013 r., sygn. akt: V U 171/13;

zmienia zaskarżony wyrok w ten tylko sposób, że przyznaje A. O. prawo do emerytury od 1 stycznia 2013 roku.

Sygn. akt III AUa 1060/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 15 kwietnia 2013r. w sprawie V U 171/13 Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z 11 stycznia 2013r. i przyznał A. O. prawo do emerytury od 4 grudnia 2012r.

Powyższe orzeczenie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i prawne:

A. O., ur. (...), na 1 stycznia 1999 r. udowodnił staż pracy wynoszący łącznie ponad 25 lat okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach wyniósł łącznie 10 lat, 10 miesięcy i 26 dni.

Jak ustalił Sąd I instancji, w okresie od 2 marca 1973 r. do 16 listopada 1974 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) - Oddział (...) jako spawacz. Od 27 listopada 1974r. do 31 sierpnia 1976r. pracował w Wytwórni (...) w R. na stanowisku spawacza, a w okresie od 1 września 1976r. do 23 sierpnia 1977r. był oddelegowany do szkoły przyzakładowej (...) jako instruktor praktycznej nauki zawodu, jednocześnie przez cały ten okres wykonując pracę spawacza elektrycznego na oddziale WII. Przedsiębiorstwo (...) w R. zajmowało się produkcją

konstrukcji stalowych . W okresie od 2 listopada 1979r. do 22 stycznia 1991r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w C. wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku spawacza, gdzie również zajmował się spawaniem elektrycznym. Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) dla Hutnictwa (...) w C. zajmowało się produkcją konstrukcji stalowych dla hutnictwa.

Jak ustalił Sąd Okręgowy, zarówno w Przedsiębiorstwie (...) w R., jak i (...) w C. również pracę spawacza wykonywali: P. K. oraz J. P., którzy otrzymali świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach i nabyli prawo do wcześniejszej emerytury . Żadne z wyżej wymienionych przedsiębiorstw nie wystawiło wnioskodawcy świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych .Wnioskodawca A. O. posiada uprawnienia do wykonywania pracy spawacza .

W uzasadnieniu stanu prawnego Sąd Okręgowy powołał art. 32 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

Ponadto wskazano na § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zgodnie z którym pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A. nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy wskazał, że spór pomiędzy stronami ograniczał się do faktu, czy wnioskodawca ma wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Do stażu pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono wnioskodawcy okresu zatrudnienia od 27 listopada 1974r. do 31 sierpnia 1976r. oraz od 1 września 1976r. do 23 sierpnia 1977r. w Wytwórni (...) w R.- spawacz, instruktor praktycznej nauki zawodu oraz od 2 listopada 1979r. do 22 stycznia 1991r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w C. - na stanowisku spawacza. Przeprowadzone przez sąd postępowanie dowodowe na okoliczność charakteru wykonywanej przez A. O. pracy w spornych okresach doprowadziło do ustalenia, iż wnioskodawca wykonywał w powyższych okresach prace spawacza. Obydwa zakłady zajmowały się produkcją konstrukcji stalowych na potrzeby hutnictwa, w których jako podstawowe wykonywane były prace polegające na spawaniu. W obu tych przedsiębiorstwach wnioskodawca zajmował się spawaniem elektrycznym. Okoliczności powyższe znajdują potwierdzenie w treści jasnych i logicznych zeznań świadków P. K. oraz J. P., którzy w obu tych zakładach pracowali razem wnioskodawcą na tożsamyh stanowiskach i którym oba przedsiębiorstwa wystawiły świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Nadto obaj świadkowie nabyli prawo do wcześniejszych emerytur ze względu na rodzaj i charakter wykonywanej pracy. Świadkowie ci potwierdzili zarówno rodzaj, charakter jak i okres pracy, jaką wnioskodawca wykonywał w spornych okresach na stanowisku spawacza elektrycznego. Praca świadczona na stanowisku spawacza jest pracą w szczególnych warunkach ujętą w wykazie A stanowiącym załącznik do cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. dziale XIV pod poz. 12, która obejmuje prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym. Sąd Okręgowy podkreślił , iż do uzyskania przez wnioskodawcę prawa do wcześniejszej emerytury zabrakło 4 lat i 4 dni, przy czym tylko okres pracy

w Przedsiębiorstwie (...) w C. stanowi ponad 11 lat . Okres ten w połączeniu z okresem uwzględnionym przez organ rentowy dał staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze znacznie przekraczającym wymagane 15 lat.

W konkluzji swojego stanowiska Sąd Okręgowy wskazał, iż wnioskodawca wykazał, że posiada łącznie znacznie ponad 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych, spełniając jednocześnie pozostałe warunki do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do świadczenia emerytalnego poczynając od dnia 4 grudnia 2012 r. , tj. od dnia złożenia przez wnioskodawcę wniosku o emeryturę , powołując się na art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W ustawowym terminie organ rentowy zaskarżył wyrok w części ustalającej datę powstania prawa i zarzucił mu rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 100 ust. 1 w zw. z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) przez przyznanie A. O. prawa do emerytury od dnia 4 grudnia 2012 r. - od dnia złożenia wniosku o to świadczenie, podczas gdy wnioskodawca nabył prawo do emerytury najwcześniej od 1 stycznia 2013r., tj. od dnia spełnienia wszystkich warunków do nabycia prawa do emerytury.

Stosownie do treści art. 100 ust. 1 ustawy, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia prawa. Natomiast zgodnie z art. 184 ust. 3 ustawy prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu będącemu pracownikiem, urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r., jeżeli poza spełnieniem innych warunków rozwiązał stosunek pracy. Wnioskodawca osiągnął wiek 60 lat w dniu 7 października 2010 r., zgłaszając wniosek o przyznanie prawa do emerytury nie rozwiązał stosunku pracy.

W tym stanie faktycznym i prawnym wnioskodawca nabył prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2013 r. i w tym zakresie apelujący wnosil o zmianę zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego zasługiwała na uwzględnienie .

Zgodnie z art. 184 ust.2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227), w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012r., emerytura w obniżonym wieku przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. Wymóg rozwiązania stosunku pracy, jako jeden z warunków do nabycia emerytury w obniżonym wieku, został uchylony dopiero na mocy art.1 pkt 20 ustawy z 11 maja 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012r., Nr 637). Zgodnie z art. 22 tej ustawy, weszła ona w życie od 1 stycznia 2013r. Tym samym uzasadniony jest zarzut apelującego, iż Sąd I instancji błędnie przyznał A. O. prawo do emerytury od daty złożenia wniosku o świadczenie , tj. od 4 grudnia 2012r. w sytuacji, gdy poza sporem jest ,że na datę składania wniosku o emeryturę pozostawał on w stosunku pracy (wniosek o emeryturę –k.3 akt ZUS – zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w R.) . Brak przy tym dowodów potwierdzających rozwiązanie stosunku pracy przed 1 stycznia 2013r. Rację ma zatem apelujący, że spełnienie wszystkich przesłanek do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ziściło się dopiero z dniem 1 stycznia 2013r.

W rezultacie na podstawie art.386§ 1 k.p.c. oraz art.184 ust.2 cyt. ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r., należało zmienić zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten tylko sposób, że przyznać A. O. prawo do emerytury od 1 stycznia 2013r .